

SÄKERHETS DATABLAD

Friendly Marker - Turkos kulör

Utgivningsdatum: 2017-02-20

Omarbetat: - Version nr 1.0

Ersätter: -

Avsnitt 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning: Friendly Marker
Kulör och artikelnummer:
Turkos 16120, 16320
Samlingsförp. 16150, 16350

Denna produkt är en vara innehållande en kemisk produkt, d.v.s. bläck. Krav på säkerhetsdatablad gäller för kemisk produkt och informationen som följer i detta säkerhetsdatablad är för bläckinnehållet om inget annat anges.

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från: Markeringspenna med alkoholbaserat bläck.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Tillverkare/Leverantör

Rosinco AB
Industrivägen 15
682 33 Filipstad
info@rosinco.com
Tel. 0590-152 80

Ballograf AB
Klangfärgsgatan 6
426 52 Västra Frölunda
info@ballograf.se
Tel. 031-769 14 40

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

Giftinformationscentralen (akut): 112

Giftinformationscentralen (ej akut): 010-456 6700 mån-fre 9-17

Avsnitt 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Enligt EG nr 1272/2008 (CLP)

Flam. Liq. 2, H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

Skin Irrit. 2, H315 Irriterar huden

Eye Irrit. 2, H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram:

Signalord: FARA

Faroangivelser:

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

H315 Irriterar huden

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

Skyddsangivelser:

P102 Förvaras oåtkomligt för barn

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

P305+P351+P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P501 Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallshanterare enligt lokala/regionala/nationella föreskrifter.

2.3 Andra faror

Inga kända.

PBT: Ej tillämpligt

vPvB: Ej tillämpligt

Avsnitt 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1 Ämnen: Ej tillämpligt

3.2 Blandning: Alkoholbaserat bläck med följande klassificerade ämnen

Komponent	CAS-nr EG-nr REACH Reg-nr	Halt v/v %	Faroklass/farokategori CLP	Faroangivelse
Etanol	64-17-5 200-578-6 -	50-97,5	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2	H225 H319
Fosforsyra, 2-etylhexyl ester	12645-31-7 235-741-0 -	≤2,5	Skin Corr. 1B	H314

Ämnen i denna blandning har förregistrerats enligt 1907/2006 (REACH). Reg.nr kommer att infogas här då full registrering gjorts.

Förteckning över faroangivelser i avsnitt 16.

Avsnitt 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Visa produktetikett eller detta säkerhetsdatablad vid kontakt med medicinsk personal.

Inandning: Frisk luft. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Hudkontakt: Tvätta med tvål och vatten. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Ögonkontakt: Viktigt! Skölj ögonen med tempererat vatten i minst 15 min. Avlägsna eventuella kontaktlinser om möjligt. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Förtäring: Skölj munnen och drick ett par glas vatten. Kontakta läkare om obehag uppstår.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning av ångor ger i första hand slemhinneirritation. Direkt kontakt med ögon kan orsaka sveda, rodnad och kan ge reversibla skador. Irriterar hud och kan ge sveda, rodnad, torrhet.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Inga kända. Behandla symptomatiskt.

Avsnitt 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpligt släckmedel: Koldioxid, pulver, vattenspray eller alkoholbeständigt skum.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ångor kan bilda explosiv blandning med luft.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Förhindra att släckvatten/skum når vattendrag, avlopp släckvattnet/skummet kan vara förorenat. Använd andningsapparat med friskluftsmask vid brand.

Avsnitt 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Ventilera väl. Undvik direktkontakt med produkt. Använd personlig skyddsutrustning enligt avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra produkten att tränga ner i avloppsnät/ytvatten/grundvatten.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Ingen fri vätska förekommer i pennorna.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Avsnitt: 7-Hantering och lagring, 8-Personlig skyddsutrustning, 13-Avfallshantering.

Avsnitt 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Iaktta god yrkeshygien. Ät eller drick ingenting vid hantering av kemikalier. Använd explosionsäker utrustning och gnistsäkra verktyg.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras som brandfarlig vara. Eliminera antändningskällor och sörg för god ventilation. Förvaras svalt, torrt och skyddas från värme och solljus.

7.3 Specifik slutanvändning: Se avsnitt 1.

Avsnitt 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden (enl. AFS 2015:7)	NGV		KGV		Anm
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
Etanol	500	1000	1000	1900	V
V=Vägledande korttidsgränsvärde					

8.2 Begränsning av exponeringen:

Då bläcket är inneslutet i en penna och det ej förekommer någon fri vätska så är exponering låg. Undvik direktkontakt med ögon.

Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

Ögon/ansiktsskydd: Krävs ej.

Hudskydd: Krävs ej.

Handskydd: Krävs ej.

Andningsskydd: Krävs ej.

Begränsning av miljöexponeringen: Se avsnitt 6 och 7.

Avsnitt 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

- a) Utseende: Turkos vätska
- b) Lukt: karaktäristisk aromatisk (alkohol-lik)
- c) Lukttröskel: Ej fastställd
- d) pH-värde: Ej fastställd
- e) Smältpunkt/frys punkt: $-117,3^{\circ}\text{C}$ för etanol
- f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall: 78°C
- g) Flampunkt: 13°C
- h) Avdunstningshastighet: Ej fastställd
- i) Brandfarlighet (fast form, gas): Ej tillämpligt
- j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns: Övre 15,0 vol%, undre 3,5 vol%
- k) Ångtryck: 59 hPa 20°C
- l) Ångdensitet: 1,59 för etanol
- m) Relativ densitet: Ej fastställd
- n) Löslighet: Fullt blandbar
- o) Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten: Ej fastställd
- p) Självantändningstemperatur: Produkten självantänder inte.
- q) Sönderfallstemperatur: Ej fastställd
- r) Viskositet dynamisk: Ej fastställd
- s) Explosiva egenskaper: Inga. Dock kan ångor bilda explosiv blandning med luft.
- t) Oxiderande egenskaper: Inga.

9.2 Annan information:

Innehåller organiska lösningsmedel 84,7%, fasta ämnen 13,7%.

Avsnitt 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet: Etanol reagerar kraftigt med flera oxidationsmedel.

10.2 Kemisk stabilitet: Stabil vid rekommenderade hanterings och lagringsförhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner: Ångor kan bilda explosiv blandning med luft.

10.4 Förhållanden som ska undvikas: Upphettnings, antändningskällor.

10.5 Oförenliga material: Oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter: Inga kända.

Avsnitt 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Blandning irriterar hud och ögon.

Toxicitetsdata för blandning: Ingen information

Toxicitetsdata för ingående komponenter:

Ämne: Etanol

Test	Exp.tid	Värde enhet	Art
LC ₅₀ Inhalation	4 tim	124,7 mg/l	Råtta
LD ₅₀ Oralt	-	7060 mg/kg kroppsvikt	Råtta
LD ₅₀ Dermal	-	>20000 mg/kg kroppsvikt	Kanin
Anmärkning: Förgiftning vid inandning råtta LC50 10 tim 38 mg/l. 500 mg/72tim är mycket irriterande i ögat på kanin. LDL0 oralt för barn 2 g/kg. Alkoholhaltiga drycker är framkallande hos människa, IARC grupp 1.			

Akut Toxicitet: Ej klassificerad.
Irritation: Irriterar huden och orsakar allvarlig ögonirritation.
Frätande effekt: Ej klassificerad.
Sensibilisering: Ej klassificerad.
Toxicitet vid enstaka exponering (STOT SE): Ej klassificerad
Toxicitet vid upprepad exponering (STOT RE): Ej klassificerad
Cancerogenitet: Alkoholhaltig dryck som etanol är cancerframkallande hos människa, IARC grupp 1.
Mutagenitet i könsceller: Ingen information finns att tillgå
Reproduktionstoxicitet: Ingen information finns att tillgå

Exponeringsväg:

Förtäring: Verkar berusande, ger sämre reaktioner, yrsel, illamående, samt nedsatt medvetande grad i stora mängder.

Inandning: Ångor ger i första hand slemhinneirritation.

Hud: Verkar uttorkande. Kan ge rodnad, sveda.

Ögon: Kan ge sveda, smärta, rodnad och reversibla skador.

Annan information: Ingen ytterligare information tillgänglig.

Avsnitt 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Blandning orsakar skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

Ekotoxicitetsdata för blandning: Ingen information.

Ekotoxicitetsdata för ingående komponenter:

Ämne: Etanol

Test	Exp.tid	Värde mg/l	Art
LC ₅₀ Fisk	96h	13500	Pimephales promelas
EC ₅₀ Daphnia	48h	5400	D. magna
IC ₅₀ Alger	72h	>10,9	Skeletonema costatum

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Etanol: BOD₅/COD: 0,4-0,8. 85 % bryts ned på 28 dygn OECD 301D

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Etanol: BCF: 0,66, Log Pow -0,32. Förväntas ej bioackumulera.

12.4 Rörligheten i jord

Etanol är lösligt i vatten och kan spridas i mark.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen av de ämnen upptagna i avsnitt 3 uppfyller kriterierna för PBT eller vPvB, i enlighet med REACH, bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända.

Avsnitt 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Denna produkt klassas som farligt avfall i egenskap av brandfarlig och irriterande och skall omhändertas enligt Avfallsförordning 2011:927. Kontakta auktoriserad avfallshanterare.

Vid klassificering av avfall skall man identifiera den källa som ger upphov till avfallet och därefter välja lämplig kod i avfallsförordning.

Avsnitt 14: Transportinformation

Följande information är enligt transportregelverken för väg/järnväg (ADR/RID 2017), sjö (IMDG 38-16) och flyg (DGR 58th edition):

Transportklassificering gäller för produkten Friendly Marker.

	ADR/RID	IMDG	DGR
14.1 UN-nummer	3175	3175	3175

14.2 Officiell transportbenämning	Fasta ämnen innehållande brandfarlig vätska n.o.s. (etanol)	Solids containing flammable liquid, n.o.s. (ethanol)	Solids containing flammable liquid, n.o.s. (ethanol)
14.3 Faroklass och sekundärfara för transport	4.1	4.1	4.1
14.4 Förpackningsgrupp	II	II	II
14.5 Miljöfaror	Nej	Nej	Nej
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Inga	Inga	Inga
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL och IBC-koden:	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Övrig transport-information	Tunnelrestriktionskod: E Särbestämmelse: 216*	EmS: F-A, S-I Särbestämmelse: 216*	Särbestämmelse A46*

*Tätt förslutna småförpackningar och föremål, som innehåller mindre än 10 ml av brandfarlig vätska i förpackningsgrupp II eller III absorberad i ett fast ämne, omfattas inte av bestämmelserna i transportregelverken förutsatt att förpackningen eller föremålet inte innehåller någon fri vätska.

Avsnitt 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EG nr 1907/2006 (REACH) med ändringar

EG nr 1272/2008 (CLP) med ändringar

KIFS 2008:2 Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer

SFS 2011:927 Avfallsförordning med ändring

AFS 2015:7 Hygieniska gränsvärden

AFS 2014:43 Kemiska arbetsmiljörisker

SFS 2010:1011 Lag om brandfarliga och explosiva varor

SFS 2010:1075 Förordning om brandfarliga och explosiva varor

MSBFS 2013:3 Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor

Transportregelverk: MSBFS 2017:1 (ADR), MSBFS 2017:2 (RID), IMDG 38-16, DGR 58th edition

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ej utförd på produkt

Avsnitt 16: Annan information

Omarbetad i följande avsnitt: -

Förklaring till förkortningar:

AFS: Arbetsmiljöverkets författningssamling

SFS: Svensk författningssamling

MSBFS: Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling

TSFS: Transportstyrelsens författningssamling

ECHA: European Chemicals Agency
REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
CLP: Classification, Labelling and Packaging
IARC: International Agency for Research on Cancer
EWC: European Waste Catalogue
LC₅₀: Dödlig koncentration (Lethal Concentration) 50%
LD₅₀: Dödlig dos (Lethal Dose) 50%
EC₅₀: Den koncentration som ger specificerad effekt hos 50% av försöksorganismerna (Effective Concentration)
BOD/COD: Biokemisk syreförbrukning (Biochemical oxygen demand)/Kemisk syreförbrukning (chemical oxygen demand)
CMR: Cancerogena, mutagena och reproduktionstoxiska
PBT: Persistenta, bioackumulerande och toxiska
vPvB: Mycket persistenta, mycket bioackumulerande
DNEL/DMEL: Derived No-Effect Level/Derived Minimal Effect Level (Härledd nolleffektnivå, Härledd minimal effektnivå)
PNEC: Predicted Noeffect Concentration (Uppskattad nolleffektkoncentration).
NGV: Nivågränsvärde
KGV: Korttidsgränsvärde

Hänvisning till litteratur och datakällor:

- Säkerhetsdatablad från tillverkare/leverantör.
- Preverts databas Kemiska ämnen.
- ECHAs C&L Inventory database
- ECHAs information om registrerade ämnen.
- MSB-RIB

Förteckning över relevanta faroangivelser:

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon
H318 Orsakar allvarliga ögonskador
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

Övrigt

SDB är enligt förordningar EG-nr 1907/2006 (REACH), EG nr 1272/2008 (CLP) och dess ändringar och bygger till stor del på information från tillverkare samt förutsätter att produkten används inom angivet användningsområde.

Signatur: AO

Utfärdat av: Farligt Gods Center AB, Kungälv, info@fgc.se, www.fgc.se